

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Ndc/21/2021
Identifikačné číslo spisu: 8321202121
Dátum vydania rozhodnutia: 27.10.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8321202121.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Igora Belka, vo veci navrhovateľa - osoby povinnej platiť výživné I. P., bytom v T. XXX, zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Troščákom, so sídlom v Prešove, Hlavná 50, proti plnoletej osobe - osobe oprávnenej na výživné L. F. P., t. č. bytom v Q., Q. XX (trvale bytom v W., C. XXXX/XX), zastúpenej splnomocneným zástupcom L. o zrušenie výživného na plnoleté dieťa, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 7 Pc 7/2021, o návrhu na prikázanie veci inému súdu, takto

rozhodol:

Prejednanie veci o zrušenie výživného na plnoleté dieťa vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 7 Pc 7/2021 p r i k a z u j e Okresnému súdu Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné predložil 11. októbra 2021 spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu plnoletej osoby - osoby oprávnenej na výživné na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, Okresnému súdu Bratislava III. Návrh odôvodnila tým, že je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, musela by vynaložiť nemalé úsilie na presun z Bratislavy (kde dlhodobo žije) do Humenného, pričom táto cesta by bola pre ňu náročná psychicky i fyzicky, ako aj finančne. Na preukázanie nepriaznivého zdravotného stavu a finančnej situácie priložila fotokópiu preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, posudok ÚPSVaR Humenné z 09. apríla 2014, rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 25. januára 2016, lekárske správy od internistu, pneumoftizeológa, neurológa, klinického imunológa a alergológa, ortopéda, ambulancie Centrálného príjmu. Jej nepriaznivý zdravotný stav, ako aj sociálnu, finančnú a osobnú situáciu považovala za odôvodňujúce postup podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej aj „CSP“).

2. Navrhovateľ v písomnom vyjadrení s postúpením veci inému súdu z dôvodu vhodnosti nesúhlasil, keď mal za to, že nie sú naplnené výnimočne skutočnosti odôvodňujúce postup podľa § 39 ods. 2 CSP.

3. Osoba oprávnená na výživné v ďalšom podaní zotrvala na svojom návrhu na prikázanie veci z dôvodu

vhodnosti.

4. Konanie vo veciach výživného plnoletých osôb sa spravuje ustanoveniami zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“).

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 4 CMP, ak bol podaný návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, majú právo vyjadriť sa k návrhu tí účastníci, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu.

7. Keďže CMP vo vzťahu k možnosti prikázania veci z dôvodu vhodnosti, okrem práva vyjadriť sa k návrhu na prikázania veci tých účastníkov, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu (§ 4 CMP), neustanovuje inak, treba na danú vec aplikovať ustanovenie Civilného sporového poriadku o prikázaní veci inému súdu.

8. Podľa § 39 ods. 2 a ods. 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresný súd Humenné) a súdu, ktorému sa má spor prikázať (Okresný súd Bratislava III). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

9. Najvyšší súd v zmysle § 39 ods. 3 CSP preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh osoby oprávnenej na výživné na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti je dôvodný.

10. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania (civilného mimosporového konania) alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však v závislosti od predmetu sporu, postavenia sporových strán, ale aj podmienok pre rýchlejšie dosiahnutie výsledku v spore. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

11. S poukazom na už uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania.

12. Najvyšší súd dospel k záveru, že špecifiká daného prípadu odôvodňujú delegáciu veci z dôvodu vhodnosti. Z obsahu spisu vyplýva, že osoba oprávnená na výživné (dcéra navrhovateľa) je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá vyžaduje sprievod, a je teda odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby. Jej účasť na konaní na Okresnom súde Humenné, vzdialenom od miesta jej pobytu cca 480 km, by bola pre ňu vzhľadom na okolnosti, a to jej nepriaznivý zdravotný stav, potreby sprievodu, zabezpečenia dopravy, nepriaznivej sociálnej a finančnej situácie, ťažko zabezpečiteľná a neistá. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti, na pomery a dopad delegácie na účastníkov konania a na charakter konania je navrhované prenesenie miestnej príslušnosti v záujme zabezpečenia hospodárnosti konania i jeho zrýchlenia, ako aj po skutkovej stránke spoľahlivejšieho a dôkladnejšieho prejednaní veci.

13. V danom prípade sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto najvyšší súd návrhu vyhovel a vec prikázal Okresnému súdu Bratislava III.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.